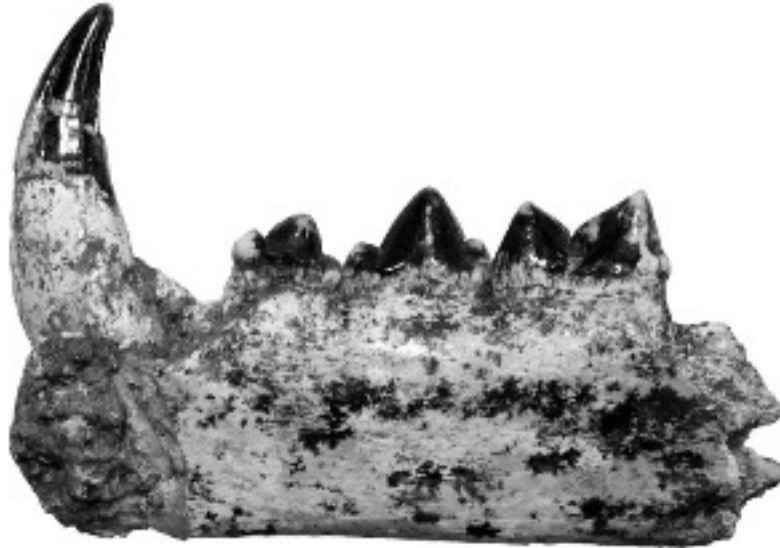

Els fòssils de puma més antics són europeus

07/2010 - **Biologia.**

Investigadors de l'Institut Català de Paleontologia, encapçalats per en Joan Madurell–Malapeira, han publicat recentment a la prestigiosa revista *Comptes Rendus Palevol*, un treball sobre l'origen i l'evolució d'un dels fèlids més grans de la terra, el puma. La sorprenent troballa consisteix en diversos fòssils en diferents punts del territori espanyol i d'altres jaciments europeus. Això apuntaria a un possible origen europeu del puma, i no americà com es suposava.

5cm

Fòssil de puma trobat a Cueva Victoria (Múrcia), que podria suposar un origen europeu per aquest gran fèlid.

Els pumes, coneguts també com a cougars o lleons de muntanya, són els quarts fèlids més grans del món només superats en talla per lleons, tigres i jaguars. Actualment aquests animals habiten tot el continent americà des del nord dels Estats Units, passant per centreamèrica i arribant a les zones més allunyades de Xile i Argentina. Els pumes a diferència dels altres grans fèlids com lleons i tigres no tenen la capacitat de rugir ja que la morfologia del seu aparell fonedor només els hi permet emetre sorolls semblants als gats domèstics. Això és deu a què tot i la gran talla d'aquesta espècie, està més emparentada amb els petits gats i fèlids com els guepards que amb els grans felins abans esmentats.

L'origen dels pumes ha sigut un tema de debat recurrent entre la comunitat científica els últims anys. Molts paleontòlegs, sobretot de procedència americana, han defensat recentment que els pumes són animals d'origen americà i que van divergir a partir de fèlids primitius en aquest continent fa prop de quatre milions d'anys. Aquesta teoria comunament acceptada per part de la comunitat científica té un problema evident, el registre fòssil de pumes a Amèrica comença fa només 400.000 anys, per tant caldria suposar que durant 3.6 milions d'anys els pumes han evolucionat en aquest continent però que hem tingut la mala sort de no disposar de cap tipus d'evidència palpable per demostrar-ho.

L'estudi al que fem referència s'ha basat en l'investigació del registre fòssil de fèlids de la Península Ibèrica dels últims 3 milions d'anys per tal d'esbrinar que passava a Europa en aquest període en que se suposa que els pumes estaven evolucionant a Amèrica. La sorpresa ha estat majúscula quan els paleontòlegs de l'ICP han trobat diversos fòssils en jaciments catalans i de la resta de la península que presenten gran quantitat de similituds amb els pumes americans. Aquestes restes de suposats pumes europeus no sols es localitzen a la península si no que tot i no ser abundants també s'han localitzat a França, Alemanya, Itàlia, Gran Bretanya i diversos països europeus més en un període de temps que comprèn des dels 3 milions d'anys fins fa 600.000anys.

Gràcies a l'evidència disponible, els paleontòlegs de l'ICP creuen que els pumes, contràriament a el que es suposava fins ara, són una espècie d'origen europeu ja que hi ha evidències que va viure al vell món durant més de dos milions d'anys abans d'extingir-se del nostre continent i migrar cap a Amèrica a través de l'estret de Bering fa prop de mig milió d'anys.

La raó de la desaparició d'aquesta espècie de les nostres terres segurament té certa relació amb la dispersió per primera vegada a Europa de lleons i lleopards poc abans de l'extinció dels pumes europeus. Les primeres dues espècies segurament varen ser una competència ecològica massa forta per als ancestres dels pumes que es van veure obligats a migrar cap a territoris més favorables. Les condicions climàtiques oscil·lants (amb períodes glacials alternats amb interglacials) a l'Europa de fa una mica menys d'un milió d'anys segurament també van tenir que veure amb aquest recanvi faunístic.

Joan Madurell Malapeira

Institut Català de Paleontologia

"The Iberian record of the puma-like cat *Puma pardoides* (Owen, 1846) (Carnivora, Felidae)".
 Madurell-Malapeira, Joan; Alba, David M.; Moyà-Solà, Salvador; Aurell-Garrido, Josep. *COMPTES RENDUS PALEVOL*, 9 (1-2): 55-62 JAN-MAR 2010.